

[Holger Eriksen.]

anden Side har det ærede Medlem yderst vanskeligt ved paa anden Maade at faa Svar, eftersom det ærede Medlem erklærede, at han ikke under nogen Form vilde rette Forespørgsel til mit Partis Gruppeformand. Men det maa vel være det ærede Medlem tilstrækkeligt, naar jeg siger, at Socialdemokratiet, bortset fra et eneste Tilfælde for mange Aar siden, altid har fulgt den Regel, at vi ikke opstillede den samme Kandidat i to Kredse, men at vi opstillede en Kandidat i hver eneste Kreds, og det vil vi fortsætte med, ogsaa i København, og dermed har vi formodentlig gjort, hvad vi kunde, for at der vil være et tilstrækkeligt Antal Mandater til Raadighed. Den Omstændighed, at man har udvidet Kredsantallet i København forholdsvis stærkere, end man har udvidet Antallet af Tillægsmandater, vil yderligere yde sit Bidrag til, at man ikke kommer ud for den Situation, som det ærede Medlem talte om.

Med Hensyn til det Forslag, som det ærede Medlem her skitserede, vil jeg sige, at jeg naturligvis ikke kan bedømme det, naar jeg ikke har andet Kendskab til det end de Ord, der er fremsat her, men jeg kan sige, at jeg personligt tvivler paa, at den deri indeholdte Kredsdeling er bedre end den, der er foreslaet af den højtærede Indenrigsminister og Udvalget. Hvis den nemlig var bedre, gaar jeg ud fra, at det ærede Medlem havde kunnet interessere sine Partifæller saaledes for Forslaget, at de havde fremlagt det i Udvalget, og da det ikke er sket, maa jeg gaa ud fra, at det ærede Medlems egne Partifæller paa Forhaand har afvist det og regnet det for daarligere end det, som foreligger her fra Udvalgets Side.

Jeg skal dernæst sige lidt til Ordføreren for Venstre, det ærede Medlem Hr. Krag, der søgte at komme meget let hen over, at Venstre til Trods for, at det modarbejder Forslaget, ikke har stillet noget Ændringsforslag. Det er min Opfattelse, at dette er meget betydningsfuldt, idet det atter fastslaar, at Venstre overalt stiller sig uden for det hele. Den Valglov, der her behandles, træder først i Kraft, naar den nye Grundlov er vedtaget, men paa dette Tidspunkt er det en Nødvendighed, at man har en Valglov, der knytter sig til Grundloven. Det vil jeg sige, at et ansvarligt Parti, der ikke stiller sig lige med f. Eks. vort Parti, men er ligeglad med, hvorledes det gaar, om man har en Valglov eller ikke, naturligvis maa gøre eet af to: enten maa det yde Tilslutning til Forslaget, som det foreligger, eller ogsaa

maa det selv stille et Forslag. Et ansvarligt Parti kan dog heller ikke arbejde hen imod en saadan Situation, at man ikke har en Valglov, og det Standpunkt, som Venstre har indtaget, er efter min Mening Udtryk for en lovgivningsmæssig Nihilisme, som selvfølgelig vil ramme det Parti, der søger at føre en saadan Politik.

Det ærede Medlem Hr. Krag lovpriste atter Valg i Enkeltmandskredse, og saa vidt jeg forstod, helst uden Tilbehør af Tillægsmandater. Det vilde give en stærk Regering, medens Forholdstalsvalgmaaden betød en Trusel mod selve det parlamentariske System. Efter min Opfattelse er denne Paastand kun Udtryk for en Myte, der intet har med de faktiske Forhold at gøre. Det er rigtigt, naar man ser hen paa England; men hvorfor er det rigtigt i England? Fordi man der har en ubrudt Tradition for Enkeltmandskredse bag sig. Men andre Steder vil det ikke være rigtigt. Det gik jo godt nok med Adams og Evas Nudisme, saa længe de ikke havde spist af Kundskabens Træ, men saa gik det heller ikke længere. Paa samme Maade med Valgsystemet: Har man først begyndt med Forholdstalsvalg, saa har Vælgerne lært at lægge Vægten paa Stemmerne i Stedet for paa Kandidaterne, og de vil ikke respektere Begrebet Flertalsregering paa et Mindretal af Stemmer.

Maa jeg i den Forbindelse henvise til Valget i 1918. Da søgte Venstre og de Konservative ved Hjælp af lidt Behændighed og mere Hekseri at opstille en Beregning, der skulde vise, at den radikale Regering i Virkeligheden sad paa et Mindretal af Vælgerstemmer. Det var ikke rigtigt, men det blev i høj Grad anvendt imod Regeringen og var vel ogsaa med til at forberede Begivenhederne i 1920. Heller ikke er det rigtigt, at en saadan Regering vilde styrke det parlamentariske System. Allerede nu ser man, hvorledes en Del af Venstrepresen i Desperation over Venstres Mangel paa Evne til gennem sin Politik at samle Vælgerne fraterniserer med antiparlamentariske Strømninger og bebuder, at hvis den Regering, vi har nu, skal fortsætte, vil det betyde Folkestyrets Endeligt. Hvis det nu havde været en socialdemokratisk Regering i Stedet for en radikal-socialdemokratisk Regering, vilde man naturligvis have sunget denne Vise med dobbelt Kraft. Men lad os nu antage, at det var en socialdemokratisk Regering, der havde Flertal i Rigsdagen, men sad paa et Mindretal af Stemmer — og deri har Indenrigsministeren jo Ret, at Socialdemo-